

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การออกกระเป๋ยบการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ผู้ได้รับ
ผลกระทบจากโครงการเพื่อจัดทำกิจการสาธารณะของ
กรุงเทพมหานคร

จัดทำโดย นายนิรัตน์ เชี่ยวนิม
ตำแหน่งนักวิชาการจัดหาที่ดินชำนาญการ
สังกัด กองจัดกรรมสิทธิ์ สำนักการโยธา

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๓๑
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. ชื่อเรื่อง การออกระเบียบการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการเพื่อจัดทำกิจการสาธารณะของกรุงเทพมหานคร

๒. หลักการและเหตุผล

กรุงเทพมหานครมีโครงการเพื่อการสาธารณูปโภคหรือเพื่อการอันเป็นสาธารณะประโยชน์เป็นจำนวนมากที่ประสบปัญหาเรื่องการรื้อถอน ขนย้าย โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างที่บุกรุกปลูกสร้างในที่ราชพัสดุหรือปลูกสร้างในที่ดินที่หน่วยราชการอื่นดูแลรวมทั้งการบุกรุกที่สาธารณะแม้จะได้ขอคืนหรือขอใช้พื้นที่จากหน่วยงานที่ครอบครองดูแลแต่ไม่สามารถรื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างออกจากพื้นที่โครงการ

ที่ผ่านมากรุงเทพมหานครได้นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๑ อนุมัติหลักการเกี่ยวกับการจ่ายเงินช่วยเหลือค่ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ค่าทดแทนต้นไม้ยืนต้นและพืชล้มลุกให้แก่ราษฎรในที่ดินที่หน่วยราชการอื่นดูแลมาใช้โดยอนุโลมเพื่อเป็นการเยียวยาและเป็นการจูงใจให้กับประชาชนผู้บุกรุกที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการต่างๆของกรุงเทพมหานครในการรื้อย้ายโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างที่บุกรุกออกจากพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้างซึ่งที่ผ่านมาการดำเนินการได้รับความร่วมมือจากประชาชนผู้ได้รับผลกระทบเป็นอย่างดีเรื่อยมา ต่อมาสำนักงานกฎหมายและคดี สำนักปลัดกรุงเทพมหานครมีความเห็นวามติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวใช้เฉพาะกระทรวงคมนาคมไม่สามารถนำมาใช้กับกรุงเทพมหานครได้ ส่งผลให้เกิดปัญหาในการเข้าดำเนินการรื้อย้ายมีการคัดค้านและต่อต้านเป็นอุปสรรคขัดขวางการดำเนินงานจากเจ้าของทรัพย์สินเพราะผู้ได้รับผลกระทบส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยหากจะต้องรื้อย้ายออกไปจากที่เดิมก็จะส่งผลกระทบต่อการทำงานที่อยู่ใหม่ สถานที่ทำงาน สถานศึกษาของบุตรหลาน จึงเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการตามโครงการของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถเข้าดำเนินการก่อสร้างโครงการตามแผนงานเป็นเหตุให้ต้องยกเลิกโครงการในกรณีดำเนินการเองหรือในกรณีจ้างเหมา也不能ส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้แก่ผู้รับจ้างเข้าดำเนินการได้อันเป็นเหตุหนึ่งที่ผู้รับจ้างยกขึ้นอ้างในการขอต่อสัญญาหรือขอตัดงานออกจากสัญญา

เพื่อให้การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยอันจะทำให้โครงการหรือกิจการอันเป็นสาธารณะประโยชน์ของกรุงเทพมหานครสำเร็จตามวัตถุประสงค์แล้วเสร็จตามแผนงานและงบประมาณที่ได้รับอีกทั้งให้เกิดความเป็นธรรมและบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรเจ้าของทรัพย์สินรวมทั้งเพื่อให้มีกฎหมายที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานตามโครงการมีความครอบคลุมมีประสิทธิภาพในการทำงานจึงจำเป็นต้องจัดทำร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่องการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการเพื่อจัดทำกิจการสาธารณะของกรุงเทพมหานคร มาใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้สามารถเข้าดำเนินการก่อสร้างหรือ ส่งมอบพื้นที่ที่ใช้ในการดำเนินกิจการตามโครงการให้แก่ผู้รับจ้างได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการ

๒. เพื่อจูงใจประชาชนผู้บุกรุกที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจการต่างๆของ กรุงเทพมหานคร ลดการต่อต้านคัดค้านและให้ความร่วมมือในการรื้อย้ายออกจากพื้นที่โครงการรวดเร็วขึ้น

๓. เพื่อเป็นการดูแลเยียวยาประชาชนผู้ได้รับผลกระทบและบรรเทาความเดือดร้อนที่ได้รับจากการดำเนินโครงการของกรุงเทพมหานคร

๔. เพื่อเป็นเครื่องมือและหลักเกณฑ์ในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานพร้อมทั้งลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างส่วนราชการและประชาชน

๕. ทำให้การดำเนินกิจการตามโครงการเป็นไปตามแผนที่กำหนดและงบประมาณที่ได้รับ

๔. เป้าหมาย

ยกร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่องการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการเพื่อจัดทำกิจการสาธารณะ พ.ศ.....

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน

๕.๑ นำหลัก “การจัดทำแผนกลยุทธ์” (SWOT Analysis) มาพิจารณาประกอบการดำเนินการ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strength) คือลักษณะเด่น ข้อดี ความสามารถที่เอื้อต่อการประสบความสำเร็จ

จุดอ่อน (Weakness) คือลักษณะด้อย ข้อเสีย ปัญหาที่ส่งผลกระทบให้เกิดความล้มเหลว เป็นกิจกรรมที่เราสามารถควบคุมได้ภายในหน่วยงานซึ่งมีลักษณะดีและไม่ดี เช่นการบริหาร การตลาดและการขาย การบริการ การบัญชี การเงิน ตรวจสอบ การบริหารงานบุคคล ธุรการ สินเชื่อ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

- จะใช้จุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์และใช้จุดอ่อนเพื่อปรับปรุง

- จุดแข็งจุดอ่อนนั้นต้องเปรียบเทียบกับคู่แข่งได้

- ถ้าเหนือกว่าคู่แข่งถือเป็นจุดแข็ง

- ถ้าด้อยกว่าคู่แข่งถือเป็นจุดอ่อน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunity) คือความได้เปรียบที่เอื้อประโยชน์ต่อการประสบความสำเร็จ

อุปสรรค (Threat) คือความเสียเปรียบที่เอื้อต่อความล้มเหลว

ได้แก่ลักษณะเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประชากร สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การเมือง กฎหมาย รัฐบาล ซึ่งสามารถสร้างประโยชน์หรืออุปสรรคได้

๕.๑.๑ จุดแข็ง (S)

๕.๑.๑.๑ กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นมีกฎหมายเป็นของตนเอง

๕.๑.๑.๒ บุคลากรมีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เฉพาะด้านในการทำงานสามารถสนองตอบต่อนโยบายผู้บริหารในด้านที่รับผิดชอบได้ทันที

๕.๑.๑.๓ นโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานครและรัฐบาลในการดูแลเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการสาธารณะมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๕.๑.๑.๔ กองจัดกรรมสิทธิ์ สำนักงานโยธา เป็นหน่วยงานของกรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์และรับผิดชอบในการรื้อย้ายชุมชนที่อยู่ในแนวเขตทางโครงการต่างๆ

๕.๑.๒ จุดอ่อน (W)

๕.๑.๒.๑ ข้อจำกัดด้านกฎหมายที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมทำให้ขาดเสถียรภาพในการทำงาน

๕.๑.๒.๒ เจ้าหน้าที่ทำงานโดยไม่มีกฎหมายรองรับที่ชัดเจนทำให้มีปัญหาในการตีความกฎหมายที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

๕.๑.๒.๓ กระบวนการในการจ่ายเงินค่าช่วยเหลือต้อง ผ่านขั้นตอนการตรวจสอบของหลายหน่วยงานซึ่งยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยที่ผ่านมายังยึดติดระเบียบที่เป็นข้อจำกัดทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติ

๕.๑.๒.๔ การทำงานกับประชาชนผู้เดือดร้อนและได้รับผลกระทบ มีปัญหาความซับซ้อน ยุ่งยาก มีปัจจัยการเมืองและนโยบายของรัฐเข้ามาเกี่ยวข้อง

๕.๑.๓ โอกาส (O)

รัฐบาลมีนโยบายสำคัญเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและการปลูกสร้างที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำลำน้ำสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการระบบระบายน้ำป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธภัยรวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนแออัดริมคลองต่างๆ โดยมอบหมายให้กรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการดำเนินโครงการร่วมกับหน่วยงานอื่นและให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณ

๕.๑.๔ ข้อจำกัด (T)

ระเบียบ ข้อบัญญัติ กฎหมาย ยังไม่เปิดช่องให้ดำเนินการได้โดยตรงจะนำมาใช้โดยอนุโลมเป็นการยากในการเรียนรู้ทำความเข้าใจ การนำมาใช้ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาของกรุงเทพมหานคร

ซึ่งจะเห็นได้ว่ากรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นมีการบริหารจัดการพัฒนาและจัดสรรงบประมาณของตนเองได้นอกจากนี้ยังเป็นเมืองเศรษฐกิจของประเทศทำให้กรุงเทพมหานครมีโครงสร้างองค์กรที่เป็นระบบทำหน้าที่วางแผนพัฒนาและให้บริการพื้นฐานหลายด้านทำให้เกิดความสะดวคล่องตัวในการพัฒนา อีกทั้งผู้บริหารกรุงเทพมหานครมาจากการเลือกตั้งจึงให้ความสำคัญกับความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ดีในการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคหรือเพื่อการสาธารณะอย่างอื่นในการดำเนินโครงการอาจมีการขอใช้พื้นที่ที่หน่วยราชการอื่นดูแลหรือใช้พื้นที่สาธารณะซึ่งส่วนใหญ่มักจะประสบปัญหาชุมชนเข้าไปบุกรุกปลูกสร้างที่อยู่อาศัยหรือปลูกสร้างรุกล้ำพื้นที่ ซึ่งที่ผ่านมาการใช้มาตรการเด็ดขาดเช่นกฎหมายอาคารหรือดำเนินคดีอาญาฐานบุกรุกนั้นไม่สามารถแก้ปัญหาได้ กลับได้รับการต่อต้านคัดค้านจากผู้อยู่อาศัยในที่ดินดังกล่าว ทำให้การดำเนินการล่าช้าและอาจไม่สำเร็จ ทำให้การดำเนินการก่อสร้างตามโครงการล่าช้าหรือต้องยกเลิกโครงการ

เช่น ที่ผ่านมากกรุงเทพมหานครมีนโยบายสร้างสวนสาธารณะ ๒๐ แห่ง สำนักสิ่งแวดล้อมได้จัดหาที่รกร้างว่างเปล่าสำหรับการสร้างสวนสาธารณะ กองจัดกรรมสิทธิ์ สำนักการโยธา ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบรื้อย้ายผลัดดันผู้อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อให้ได้พื้นที่ก่อสร้างสวนสาธารณะหนึ่งในนั้นคือ โครงการสวนสาธารณะบริเวณซอยเพชรเกษม ๖๙ (สวนจำปี) ซึ่งสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานครได้เข้าที่ดินทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เพื่อสร้างสวนสาธารณะและตลาดนัดมีประชาชนอาศัยอยู่ในที่ดินในแนวเขตโครงการ ๕ หลัง จากการตรวจสอบปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวเป็นทายาทของผู้เช่าเดิมที่สัญญาเช่าหมดอายุแล้วแต่ยังอยู่อาศัยในที่ดินเรื่อยมาประกอบอาชีพ ทำสวน ปลูกต้นไม้ ปลูกผักขาย เป็นเวลานานโดยผู้ให้เช่าไม่เคยขับไล่ เมื่อกรุงเทพมหานครจะเข้าดำเนินการก่อสร้างโครงการผู้อยู่อาศัยในที่ดินที่จะทำการก่อสร้างสวนสาธารณะแปลงนี้ไม่ยอมออกจากพื้นที่ก่อสร้างเป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการทำให้ไม่สามารถเข้าดำเนินการก่อสร้างได้และหากใช้มาตรการฟ้องขับไล่ก็ต้องรอผลคดีหลายปีรวมถึงยังต้องดำเนินการบังคับคดีอีกต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการเป็นเวลานาน โดยปัจจุบันกรุงเทพมหานครยังไม่สามารถรื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวได้ปัจจุบันต้องตัดเนื้องานในส่วนที่มีผู้อยู่อาศัยออกไป ทั้งนี้รวมถึงโครงการสวนสาธารณะอื่นๆ ที่จะดำเนินการในอนาคต รวม ๒๐ แห่ง ซึ่งมีผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ทำการก่อสร้างเช่นเดียวกัน

ที่ผ่านมามาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการ ของรัฐเป็นวิธีหนึ่งที่กรุงเทพมหานครเคยใช้และได้ผลดีตอบโจทก์ในการปฏิบัติงานตามโครงการ

เช่น โครงการก่อสร้างและขยายถนนสุขาภิบาล ซึ่งกรุงเทพมหานครได้ขอใช้พื้นที่ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ปรากฏว่ามีผู้ปลูกสร้างที่อยู่อาศัยอยู่ในแนวเขตก่อสร้างจำนวน ๑๑๔ หลัง โดยการ-

รถไฟแห่งประเทศไทย ส่งมอบพื้นที่ให้กรุงเทพมหานครในลักษณะที่กรุงเทพมหานคร จะต้องเข้าไปดำเนินการเจรจาซื้อขายกับผู้อยู่อาศัยในที่ดินของรถไฟเอง กองจัดกรรมสิทธิ์ สำนักการโยธา ได้ขออนุมัติผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการฯ โดยโครงการนี้ กรุงเทพมหานครสามารถเข้าเจรจาผลักดันผู้อยู่อาศัยในที่ดินรถไฟและ รื้อถอนพร้อมส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้แก่บริษัทผู้รับจ้างได้ ๑๐๐% ภายใน ๖ เดือน

แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันยังมีปัญหาในเรื่องข้อจำกัดในด้านกฎหมายที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ เนื่องจากกฎหมายไม่เปิดช่องให้ทำได้โดยตรง โดยที่ผ่านมามีได้นาระเบียบ กฎเกณฑ์ กฎหมายที่เกี่ยวข้องมาใช้โดยอนุโลมแต่ยังไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของกรุงเทพมหานคร ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาอุปสรรคขัดข้องในการพัฒนาพื้นที่สาธารณะสะท้อนกับความเป็นจริงในทางปฏิบัติแก้ไขปัญหาข้อจำกัดด้านกฎหมายที่ครอบคลุมให้มีเสถียรภาพในการทำงานจึงควรปรับปรุงกฎหมายโดยการจัดทำข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเพื่อนำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวและที่สำคัญเพื่อจูงใจให้ราษฎรเหล่านั้นหันมาให้ความร่วมมือและสนับสนุนโครงการ

๕.๒ การบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

- แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ -๒๕๗๕) ระยะที่ ๒

ด้านการบริหารจัดการเมืองมหานคร

มิติที่ ๗.๑ กฎหมาย

เป้าหมายที่ ๗.๑.๑ ระบบกฎหมายที่เพิ่มอิสระและให้อำนาจในการบริหารจัดการและจัดบริการสาธารณะตามที่ประชาชนคาดหวัง

.....

๕.๓ ข้อกฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง

๕.๓.๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๔

มาตรา ๔๙ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

.....

(๕) วางระเบียบเพื่อให้งานกรุงเทพมหานครเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

.....

มาตรา ๙๗ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะตราขึ้นได้โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานครในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

.....

มาตรา ๙๘ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะเสนอได้ก็แต่โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ในกรณีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครลงนามรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด

มาตรา ๙๙ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับการเงิน หมายความว่าร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยข้อความต่อไปนี้ทั้งหมดหรือแต่ข้อใดข้อหนึ่ง

(๑) การตั้งขึ้น หรือยกเลิก หรือลด หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือผ่อนหรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวภาษีอากร

(๒) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินของกรุงเทพมหานครหรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร

(๓) การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้

(๔) การคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้างและการพัสดุ

(๕) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

(๖) การออกพันธบัตรของกรุงเทพมหานคร

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างข้อบัญญัติใดเป็นร่างข้อบัญญัติเกี่ยวข้องกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือไม่ ให้ประธานสภากรุงเทพเป็นผู้วินิจฉัย

มาตรา ๑๐๐ เมื่อสภากรุงเทพมหานครได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและลงมติเห็นชอบแล้วให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครมีมติเห็นชอบ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่ผ่านความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภากรุงเทพมหานคร

๕.๓.๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ.

๒๕๕๘

.....

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

.....

“ผู้มีส่วนได้เสีย” หมายความว่า ผู้ซึ่งอาจได้รับความเดือนร้อนหรือความเสียหายโดยตรงจากการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ

ข้อ ๙. การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามข้อ ๘ อาจใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) การสำรวจความคิดเห็น ซึ่งอาจทำโดยวิธีดังต่อไปนี้

(ก) การสัมภาษณ์รายบุคคล

(ข) การเปิดให้แสดงความคิดเห็นทางไปรษณีย์ ทางโทรศัพท์หรือโทรสารระบบเครือข่ายสารสนเทศ หรือทางอื่นใด

(ค) การเปิดโอกาสให้ประชาชนมารับข้อมูลและแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการ

- (ง) การสนทนากลุ่มย่อย
- (๒) การประชุมปรึกษาหารือ ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีดังต่อไปนี้
- (ก) การประชาพิจารณ์
- (ข) การอภิปรายสาธารณะ
- (ค) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
- (ง) การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- (จ) การประชุมระดับตัวแทนของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสีย
- (๓) วิธีอื่นที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๑๓ เมื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแล้วปรากฏว่าการดำเนินโครงการของรัฐโครงการใดอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนมากกว่าข้อมูลที่เผยแพร่แก่ประชาชนตาม ข้อ ๗ (๗) ถ้ายังมีความจำเป็นต้องดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไป หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดมาตรการป้องกัน แก้ไข หรือเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากผลกระทบดังกล่าวเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสมก่อนเริ่มดำเนินการโครงการของรัฐนั้นและประกาศให้ประชาชนทราบ

ให้นำข้อ ๑๑ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การประกาศตามข้อนี้โดยอนุโลม

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖.๑ การจัดเตรียมโครงการ

๖.๑.๑ กองจัดกรรมสิทธิ์ สำนักงานโยธาจัดเตรียมข้อมูลรายละเอียดโครงการดังนี้

๖.๑.๑.๑ ดำเนินการสำรวจและรวบรวมโครงการจัดทำกิจการสาธารณะทั้งหมดที่มีผู้บุกรุกของกรุงเทพมหานครและของหน่วยงานอื่นๆ

๖.๑.๑.๒ ศึกษาแนวทางการดำเนินการที่ผ่านมาในการแก้ไขปัญหาผู้บุกรุกในโครงการเพื่อจัดทำโครงการสาธารณะของกรุงเทพมหานครและหน่วยงานอื่นๆ

๖.๑.๑.๓ คัดเลือกปัญหาในการดำเนินการโครงการของแต่ละหน่วยงาน เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียเพื่อประกอบการพิจารณาเพื่อดำเนินโครงการ

๖.๑.๑.๔ ดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจในการออกข้อบัญญัติและความถูกต้องของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๖.๑.๒ กองจัดกรรมสิทธิ์ สำนักงานโยธา สรุปข้อมูลรายละเอียดโครงการรายงานผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพร้อมทั้งเสนอแต่งตั้งคณะทำงานศึกษาความเป็นไปได้กรณีการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการเพื่อจัดทำกิจการสาธารณะซึ่งประกอบด้วย

- ผู้อำนวยการสำนักงานโยธา เป็นประธานคณะทำงาน
- ผู้อำนวยการกองจัดกรรมสิทธิ์ สำนักงานโยธา เป็นเลขานุการ
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานกฎหมายและคดี เป็นคณะทำงาน

๖.๒ การดำเนินโครงการ

๖.๒.๑ กองจัดกรรมสิทธิ์ สำนักงานโยธา เชิญคณะทำงานข้อ ๖.๑.๒ ประชุมหารือศึกษาความเป็นไปได้และเหตุผลความจำเป็นในการออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอขอความเห็นชอบในการยกร่างข้อบัญญัติ

๖.๒.๒ กองจัดกรรมสิทธิ์สำนักงานโยธาสรุปรายงานผลการประชุมคณะทำงานฯและเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้ความเห็นชอบในการยกร่างข้อบัญญัติฯพร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่องการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการเพื่อจัดทำกิจการสาธารณะของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

- ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ
- ผู้อำนวยการกองจัดกรรมสิทธิ์ สำนักงานโยธา เป็นเลขานุการ
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานกฎหมายและคดี เป็นคณะกรรมการ

๖.๒.๓ กองจัดกรรมสิทธิ์ สำนักงานโยธา จัดประชุมคณะกรรมการยกร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร โดยร่างข้อบัญญัติต้องมีโครงสร้างดังนี้

ส่วนประกอบโดยทั่วไป

๑. ชื่อ
๒. บทนำ (อ้างอิงอำนาจแห่งกฎหมาย)
๓. บทนิยามศัพท์ (ขอบเขตความหมาย)
๔. บทบังคับ
๕. บทกำหนดโทษต้องตามแม่บท
๖. บทเฉพาะการ
๗. บทแนบท้าย
๘. ส่วนแนบท้าย

๖.๒.๔ รับฟังความคิดเห็นร่างข้อบัญญัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนี้

๖.๒.๔.๑ จัดเตรียมข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินโครงการความต้องการในการแก้ไขปัญหาและความเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของร่างข้อกำหนด เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและความต้องการต่อร่างข้อบัญญัติที่ได้จัดทำขึ้น

๖.๒.๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น ดำเนินการอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังนี้ การสำรวจความคิดเห็น โดยการสัมภาษณ์รายบุคคลหรือเปิดให้แสดงความคิดเห็นทางไปรษณีย์ การประชุมปรึกษาหารือ การประชาพิจารณ์ การอภิปรายสาธารณะ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

๖.๒.๔.๓ ประมวลผลการรับฟังความคิดเห็นรายงานผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบ

๖.๒.๔.๔ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นประกาศให้ประชาชน โดยประกาศลงราชกิจจานุเบกษา หรือประกาศยังสถานที่ที่ประชาชนโดยทั่วไปอาจเห็นได้โดยง่าย

๖.๒.๕ กองจัดกรรมสิทธิ์ สำนักการโยธาสรุปการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนพร้อมแนบร่างข้อบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการยกร่างแล้ว เสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อเสนอร่างข้อบัญญัติต่อสภากรุงเทพมหานครตามมาตรา ๙๘ และมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

๗. ระยะการดำเนินการ

ระยะเวลาในการดำเนินการประมาณ ๑ ปี โดยแยกเป็น

๗.๑ ขั้นตอนการเตรียมโครงการ

๗.๑.๑ จัดเตรียมข้อมูลรายละเอียดโครงการฯ ๖๐ วัน

๗.๑.๒ สรุปข้อมูลรายละเอียดโครงการรายงานผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พร้อมแต่งตั้งคณะทำงานฯ ๓๐ วัน

๗.๒ ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

๗.๒.๑ ประชุมคณะทำงานฯ ๖๐ วัน

๗.๒.๒ รายงานผลการประชุมพร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างข้อบัญญัติ ๓๐ วัน

๗.๒.๓ ประชุมคณะกรรมการยกร่างข้อบัญญัติ ๙๐ วัน

๗.๒.๔ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ๖๐ วัน

๗.๒.๕ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผลการพิจารณาของ คณะกรรมการยกร่างเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อเสนอร่างข้อบัญญัติต่อสภากรุงเทพมหานคร ๓๐ วัน

๘. งบประมาณ

- ไม่มี -

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ยกร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่องการจ่ายเงินช่วยเหลือ ภายใน ๑ ปี

๙.๒ รายงานความคืบหน้าหลังจากแต่งตั้งคณะทำงานฯ ทุกๆ ๑ เดือน

๙.๓ รายงานผลการประชุมคณะกรรมการยกร่างฯ ทุกๆ ๑ เดือน

๙.๔ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๙.๕ ความพึงพอใจและให้ความร่วมมือกับโครงการ

๑๐. ข้อเสนอแนะ

โครงการที่นำเสนอสมควรจะมีการศึกษาถึงความเป็นไปได้อย่างละเอียดโดยศึกษาผลกระทบจากโครงการในด้านต่างๆ ข้อได้ข้อเสียและความคุ้มค่าของโครงการรวมทั้งศึกษาแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาของกรุงเทพมหานครและของหน่วยราชการอื่นประกอบด้วย ซึ่งถ้าหากโครงการที่นำเสนอดำเนินการเป็นผลสำเร็จจะเป็นเครื่องมือและหลักเกณฑ์ในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานให้สำเร็จและเกิดความเป็นธรรม เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

ภาคผนวก